

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Mattilsynet
Postboks 383
Postmottak
2381 BRUMUNDDAL

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/1423-7	4. januar 2019

Statsbudsjettet 2019 - Tildelingsbrev til Mattilsynet

Landbruks- og matdepartementet sender med dette tildelingsbrev til Mattilsynet for 2019. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2019.

Vi ber Mattilsynet ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

1. Innledning	1
2. Mål og hovedprioriteringer	2
3. Andre vesentlige forhold	8
4. Budsjettvedtak	10
5. Nærmere omtale av tildeling for 2019	11
6. Fullmakter for budsjettåret 2019	12
7. Rapportering	13
8. Styringskalender	16

1. Innledning

I dette tildelingsbrevet meddeler Landbruks- og matdepartementet (LMD) styringssignaler og Stortingets budsjettvedtak for Mattilsynet i 2019. Prop. 1 S (2018-2019) for LMD ble behandlet i Stortinget 11. desember 2018 på grunnlag av Innst. 8 S (2018-2019).

Tildelingsbrevet inneholder faglige styringssignaler på alle de fagansvarlige departementenes

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for
matpolitikk

Saksbehandler
Dag Halvorsen
22 24 94 23

ansvarsområder og er utarbeidet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Tildelingsbrevet legger vekt på særskilte forventninger og krav, og skal sees i sammenheng med Instruks for Mattilsynets økonomi- og virksomhetsstyring (virksomhetsinstruksen) fastsatt 26. januar 2018. Virksomhetsinstruksen angir hvilken myndighet og hvilket ansvar virksomhetsledelsen har, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten (jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten). Departementets oppfølging og styring av Mattilsynet innrettes etter dette prinsippet.

2. Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for matpolitikken og hovedprioriteringer for 2019 er omtalt i Prop. 1 S (2018-2019) fra Landbruks- og matdepartementet. Mattilsynet skal støtte opp under målene og bidra til god måloppnåelse.

Mattilsynets planarbeid for 2019 skal tilpasses relevante målsettinger og styringssignaler som blant annet er gitt i Prop. 1 S (2018-2019) Landbruks- og matdepartementet, og som er nærmere utdypet i dette tildelingsbrevet og i Instruks om Mattilsynets økonomi- og virksomhetsstyring.

Regjeringen har innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform og forventer at Mattilsynet gjør tiltak for å bli mer effektive. Dette er innarbeidet i beløpet som er stilt til disposisjon.

Overordnede styringssignaler

Stadig flere utfordringer har en tverrfaglig karakter som helt eller delvis ligger innenfor Mattilsynets ansvarsområder. For å kunne møte slike utfordringer på en offensiv måte, kreves det god samhandling og effektiv koordinering internt i Mattilsynet og samarbeid med andre fagmyndigheter, næringer og organisasjoner i Norge. Utfordringene krever også tverrsektoriell, helhetlig og målrettet samhandling i ulike internasjonale organer. Mattilsynet må levere pålitelige data og bidra til samhandling der dette er nødvendig for andre myndigheter.

God kunnskap om lokale forhold er viktig for å gi brukerne tilpasset veiledning og for å sikre et effektivt, målrettet og godt synlig tilsyn. Mattilsynet skal iverksette konkrete tiltak for, i løpet av 2019, å sikre god forvaltningskvalitet, enhetlig og forutsigbar håndheving av regelverket og klagesaksbehandling. Forenkling og brukervennlighet skal, så langt dette er faglig forsvarlig, legges til grunn ved regelverksutvikling både nasjonalt og internasjonalt. Det skal samtidig tas hensyn til de forpliktelsene som følger av internasjonale avtaler og behov som identifiseres gjennom tilsynsarbeidet.

Mattilsynet har viktige beredskapsoppgaver. Mattilsynet skal prioritere å kunne håndtere hendelser som kan true folkehelsen, mattryggheten og plante-, landdyr- og fiskehelsen. Mattilsynet skal videreføre oppmerksomhet på forhold som kan påvirke utviklingen og spredningen av antimikrobiell resistens.

Havstrategien ble lagt fram våren 2017, og regjeringen vil at det skal legges til rette for høsting og oppdrett av nye arter. I samarbeid med Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og annen kunnskapsstøtte skal Mattilsynet følge opp arbeidet med tang og tare som prioriterte arter, med sikte på å utvikle tilrettelagt regelverk og tilsyn. Arbeid med andre nye arter gjøres i løpende dialog med NFD.

ESA-inspeksjoner skal forberedes og gjennomføres slik at norsk gjennomføring av EØS-forpliktelser blir presentert på en god måte. Mattilsynet skal følge opp konklusjoner og anbefalinger i inspeksjonsrapporter fra ESA med særskilt vekt på anbefalinger som er gjennomgående ved flere inspeksjoner.

Nærmere styringssignaler

Regelverksutvikling og internasjonalt arbeid

Mattilsynet skal legge vekt på den nære sammenhengen mellom internasjonalt arbeid og nasjonal regelverksutvikling. Det internasjonale arbeidet er grunnleggende for å nå målene i matpolitikken. Mattilsynet skal i samarbeid med departementene sørge for at det er sammenheng mellom målene i matpolitikken og de posisjonene som fremmes i internasjonale fora. For å oppnå innflytelse og ivareta norske interesser er det nødvendig med kontinuitet med sikte på målrettet nettverksarbeid og å bidra til gode fellesskapsløsninger, slik at Norge framstår som en positiv medvirker. Mattilsynet skal prioritere å delta på møter der norske interesser skal ivaretas.

Matdepartementenes felles dokument for internasjonalt arbeid¹ legger føringer og gir prioriteringer for det internasjonale arbeidet.

I 2019 vil arbeidet med oppfølgende regelverk til kontrollforordningen, dyrehelseforordningen og økologiforordningen være de viktigste sakene. Mattilsynet skal samarbeide med Legemiddelverket om implementeringen av den nye forordningen for veterinære legemidler.

Mattilsynet skal forberede og utarbeide utkast til nye nasjonale grenseverdier for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd samt ferdigstille regelverk om "andre stoffer" og berikning.

Brukervennlighet og forenkling er sentralt ved utvikling av regelverk. Regelverket skal også legge til rette for et mest mulig enhetlig, rasjonelt og effektivt tilsyn. Mattilsynet skal legge vekt på å ivareta disse hensynene ved deltakelse i internasjonale fora som utvikler regelverk

¹ Internasjonalt arbeid på områdene mattrygghet, forbrukerhensyn, dyre- og fiskehelse, dyrevelferd, plantehelse og kosmetikk.

og standarder. Ved utviklingen av nytt regelverk skal Mattilsynet gjennomføre prosesser slik at berørte parter gis mulighet til innspill underveis.

Det er viktig at Mattilsynets forslag til utforming av nasjonalt regelverk utnytter og ivaretar det handlingsrommet som EØS-regelverket gir.

Nasjonalt regelverk skal ikke være i strid med WTO-bestemmelsene og standardene fra Codex Alimentarius Commission, Verdens dyrehelseorganisasjon (OIE) og Verdens plantehelseorganisasjon (IPPC). Mattilsynet skal fremme koordinerte norske interesser i disse internasjonale standardsettende organisasjonene og i tillegg følge arbeidet i Verdens drue- og vinorganisasjon (OIV).

Mattilsynet skal videreføre arbeidet knyttet til WHO/UNECE sin protokoll om vann og helse, og arbeide videre for å følge opp Norges forpliktelser under protokollen og de nasjonale målene som er fastsatt.

Mattilsynet skal delta i aktuelle grupper under Nordisk Ministerråd og i andre nordisk-baltiske fora.

Mattilsynet skal innenfor sitt ansvarsområde følge opp bilaterale overenskomster (MoU-er) inngått av Mattilsynet selv eller av matdepartementene.

Mattilsynet skal delta i arbeidet med forskrifter under matloven som skal gjøres gjeldende på Svalbard, etter at matlovens geografiske virkeområde ble utvidet til å omfatte Svalbard.

Mattilsynet skal utarbeide forslag til modernisering og forenkling av plantehelseregelverket, både av hensyn til næringsaktørene og for å kunne optimalisere egen ressursbruk.

Mattilsynet skal i samarbeid med Statens strålevern revidere og følge opp strategien for forvaltning av radioaktivitet i fôr og næringsmidler og tilhørende gjennomføringsplan.

En rekke land som Norge eksporterer til, stiller krav til mat- og innsatsvaretrygghet, dyrehelse, dyrevelferd, fiskehelse, fiskevelferd og plantehelse. Mattilsynets arbeid med tilrettelegging for markedsadgang til tredjeland er særlig viktig for norsk sjømateksport. Arbeidet med tilrettelegging for prioriterte produkter til de viktigste markedene skal vektlegges. For utvalgte landbruksprodukter vurderes det for 2019 som viktigst å arbeide for markedsadgang til Kina. For sjømatsektoren skal arbeidet særlig med Kina og Brasil vektlegges i 2019.

Veiledning, tilsyn og håndheving av regelverk

Mattilsynet skal opptre profesjonelt og servicerettet og legge vekt på konstruktiv dialog i møte med brukerne. God og tilpasset veiledning fra Mattilsynet er viktig både for aktørenes generelle kunnskap om regelverket, forståelse for hvorfor kravene er stilt og kunnskap om eventuelle løsningsalternativer for å etterleve dem. God veiledning vil også bidra til bevisstgjøring om den enkelte virksomhets eget ansvar for å etterleve regelverket, forebygge mangelfull praksis og/eller regelverksetterlevelse og gi forutsigbarhet i reaksjonsmåte overfor næringsutøverne.

Mattilsynet skal føre tilsyn med alt regelverk etaten har tilsynsansvar for, herunder også på områder som ligger utenfor matkjeden.. Tilsynsaktivitetene skal gjennomføres ut fra en helkjedetilnærming og skal samlet sett bidra til økt etterlevelse av regelverket.

Tilsynsmetode, omfang og frekvens skal oppfylle internasjonale forpliktelser. Arbeidet med å tilpasse tilsyns- og kontrollarbeidet til ny kontrollforordning må vektlegges. Nasjonale kontrollplaner skal ligge til grunn for prioritering og rapportering.

Et synlig utøvende tilsyn er viktig fordi dette vil ha en klar allmennpreventiv effekt. God oversikt over risiko i ulike bransjer og tilstanden i de enkelte virksomhetene skaper grunnlag for å føre et risikobasert tilsyn basert på egnet tilsynsmetodikk. Dette skal også bidra til at alvorlige regelverksbrudd blir oppdaget så raskt som mulig.

Mattilsynet skal sørge for tilstrekkelig dokumentasjon av tilstand, effekter av tilsyn, bruk av virkemidler, tilsynsaktivitet og bruk av ressurser på ulike områder. Mattilsynet skal tilpasse tilsynsmetodikk og utvikle digitale løsninger som understøtter at mer arbeid kan ferdigstilles på stedet.

Mattilsynet skal være en pådriver i arbeidet med å utvikle nasjonale retningslinjer for god hygienep praksis og sørge for effektiv og hensiktsmessig vurdering av de nasjonale retningslinjene bransjene utarbeider. For de bransjene der retningslinjene er vurdert, skal disse benyttes i tilsynsaktiviteten.

Regelverket om offentlig kontroll legger vekt på at tilsynet skal utføres i det leddet i matproduksjonskjeden der effekten er størst. I mange tilfeller medfører dette behov for oppmerksomhet på tilsyn i primærproduksjonen og tidlig i matproduksjonskjeden

Mattilsynet skal videreføre arbeidet med tiltak for å forebygge og redusere forekomsten av antibiotikaresistente bakterier i husdyrholdet. Mattilsynet skal videreutvikle det veterinære legemiddelregisteret for å få nødvendig oversikt over veterinærers forskrivning og bruk av antibiotika på dyr, og sammenhengen med utvikling av resistens.

Mattilsynet skal videreføre arbeidet med å kartlegge, forebygge spredning av smitte og bekjempe prionsykdommen CWD hos hjortedyr. Tiltakene må fortløpende vurderes i lys av ny kunnskap.

Ved tilsyn i primærproduksjonen på land skal Mattilsynet dra nytte av samarbeidet med Matmerk og deres revisjonsarbeid av Kvalitetssystem i landbruket (KSL).

For å bidra til økt effektivitet og bedre forutsigbarhet for næringsaktørene, skal Mattilsynet videreføre arbeidet med forbedring av system for utstedelse av eksportattester og iverksette konkrete forenklinger.

Mattilsynet skal i samarbeid med departementene følge opp bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn som ble inngått i 2017. Mattilsynet skal bidra i Miljødirektoratets arbeid med forslag til matkastelov.

Mattilsynet skal i sitt tilsynsarbeid søke å avdekke matsvindel. Mattilsynet skal samarbeide med andre etater som Tollvesenet og Politiet der det er hensiktsmessig og delta i relevante internasjonale aksjoner med sikte på å avdekke matsvindel.

Gjennomføringsplanen for Helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar etter Nasjonale mål for vann og helse ble revidert og fastsatt på nytt 13. september 2017. Mattilsynet skal bidra til at målene nås. Målrettet tilsyn og aktiv bruk av de virkemidlene Mattilsynet har til rådighet, er viktig for å oppnå trygg vannforsyning med tilstrekkelig leveringssikkerhet, eksempelvis der det påvises mangler ved ledningsnett og i relevante plansaker. Mattilsynet skal samarbeide med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) om tilsyn overfor skjermingsverdige objekter.

Mattilsynet skal innenfor sitt ansvarsområde følge opp vannforskriften og arbeidet med de regionale vannforvaltningsplanene.

Mattilsynet skal fortsatt utarbeide årlig statistikk for omsetning av mineralgjødsel.

Regjeringen har mål om en bærekraftig og forutsigbar vekst i havbruksnæringen, jf Meld. St. 16 (2014-2015). Mattilsynet skal bygge opp om dette ved å videreføre innsatsen knyttet til kontroll av oppdrettsanlegg, særlig når det gjelder fiskevelferd, forsvarlig bekjempelse av lakselus, legemiddelbruk, samt forebygging og begrensning av aktuelle virusykdommer. Reduksjon av produksjonstap i havbruk skal prioriteres i 2019. Samarbeidet med andre etater som Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet, er viktig på havbruksområdet.

Mattilsynet skal følge opp regelverket om godkjenning og bruk av plantevernmidler, herunder direktiv om bærekraftig bruk av plantevernmidler, samt handlingsplanen på området. Landbruksdirektoratet har ansvar for forvaltning av midler under handlingsplanen og Mattilsynet skal samarbeide med Landbruksdirektoratet i de faglige vurderingene i dette arbeidet.

Som følge av økende import, skal Mattilsynet ha oppmerksomhet på import av varer og dyr. Dette gjelder særlig innsats for å hindre ulovlig import av kjøtt og smitte ved import av kjæledyr.

Mattilsynet skal legge vekt på arbeidet for å fremme god dyrevelferd både for produksjonsdyr, kjæledyr og sportsdyr. Mattilsynet skal ha økt oppmerksomhet på risikobasert tilsyn med velferd hos gris i hele landet.

I saker som gjelder dyrevelferd på grunn av fare for rovviltangrep, skal Mattilsynet bidra til oppfølging av rovviltforliket fra 2011 og Meld. St. 21 (2015-2016) gjennom tett samarbeid med miljøforvaltningen, landbruksforvaltningen, og berørte parter.

Mattilsynet skal legge vekt på god samhandling med politiet i saker som gjelder dyrevelferdskriminalitet mot landdyr og fisk (alvorlig overgrep og vanskjøtsel). Dyrepoliti-prosjektene har vist at systematisk samhandling og kompetanseheving fører til at bevissituasjonen i dyrekrim saker blir bedre, og man får utnyttet hverandres kompetanse underveis i etterforskningen. Sakene er dermed lettere å etterforske for politiet, og saksbehandlingstiden går ned. Mattilsynet skal samarbeide med politiet om gjennomføring og

videreføring av dyrepolitiarbeidet i politidistriktene Trøndelag, Sør-Vest, Vest, Øst og Innlandet, i tråd med samarbeidsmetodene som er utviklet i Trøndelag og Rogaland.

Mattilsynet skal også følge opp kvaliteten på de tilsyns- og myndighetsoppgavene som er delegert til andre, herunder tilsyn etter økologiregelverket og regelverket om identifikasjon av hest. Mattilsynet skal bidra med kompetanse i oppfølging av nasjonal strategi for økologisk jordbruk på relevante områder.

Mattilsynet har tilsynsoppgaver ved salg av reseptfrie legemidler utenom apotek. Mattilsynets aktiviteter på disse områdene skal finansieres av oppdragsgiver, og inntektsføres på kap. 4115 post 02.

Statens legemiddelverk og Mattilsynet skal innen 1.7.2019 i samarbeid utarbeide en oversikt over hvilke muligheter som finnes innenfor gjeldende regelverk for å bruke, importere, markedsføre og produsere (unntatt dyrking) (1) produkter med cannabidiol (CBD), og (2) produkter basert på industriell hamp.

Mattilsynet skal gjennomføre en utredning av nytt system for identifikatorer i husdyrholdet med sikte på iverksetting fra 01. januar 2020, basert på rapporten "Kartlegging av registre jordbruket" (okt. 2018).

Områdeovervåking

God dokumentasjon av status og utvikling av tilstand er viktig, ikke bare som grunnlag for prioritering og planlegging av regelverksutvikling og tilsyn, men også som grunnlag for godt tilpasset faglig beredskap og kostholdsråd.

Overvåkings- og kartleggingsprogrammer som følger av internasjonale avtaler eller som skal ivareta norske tilleggsgarantier, skal prioriteres. Matdepartementene forventer at Mattilsynet deltar i relevante koordinerte kontrollprogrammer på lik linje med andre medlemsstater i EØS.

Mattilsynet skal innrette områdeovervåkingen, herunder overvåkings- og kartleggingsprogrammene, målrettet og kostnadseffektivt, slik at de gir oversikt over tilstanden på viktige områder som er omfattet av Mattilsynets overordnede mål. Mattilsynet skal kunne imøtekomme behov for å håndtere endringer i sykdomsbildet eller i situasjonen når det gjelder fremmedstoffer i næringsmidler eller innsatsvarer.

I overvåkingen av og beredskapsarbeid mot zoonoser og plante-, landdyr- og fiskehelse skal det rettes særskilt oppmerksomhet mot smittestoffer og sykdommer som kan true Norges gode status. Områdeovervåkingen skal være tilpasset risikobildet til enhver tid. Overvåkingen av antibiotikaresistente bakterier i husdyrholdet og maten skal videreføres.

Mattilsynet skal samarbeide med miljømyndighetene i forvaltningen av sykdommer hos villevende landdyr og akvatiske dyrearter. Dette gjelder spesielt overvåking av og tiltak mot *Gyrodactylus salaris* og krepsepest.

Departementet er kjent med at Mattilsynet og Miljødirektoratet har startet et samarbeid med sikte på å utarbeide en handlingsplan mot villsvin i Norge. Vi ber om å få oversendt en foreløpig oversikt over mulige tiltak innen 15. mars 2019.

Hovedansvaret for ernæringsarbeidet er lagt til Helsedirektoratet. I samarbeid med Helsedirektoratet og Nasjonalt folkehelseinstitutt skal Mattilsynet følge utviklingen av matvarenes sammensetning og kostholdet i befolkningen. Oppdaterte data er blant annet nødvendige som grunnlag for gode risikovurderinger nasjonalt og internasjonalt.

Mattilsynet skal bidra til gjennomføringen av aktuelle tiltak for å følge opp Meld. St. 19 (2014-2015) *Folkehelsemeldingen*, for tiltak som hører inn under lovgivningen på matområdet. Ny folkehelsemelding planlegges lagt frem våren 2019

Mattilsynet skal følge opp relevante tiltak i Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2021), når det gjelder tiltak som berører forhold som knytter seg til lovgivningen på matområdet. Dette skal gjøres i samarbeid med Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Kommunikasjon

Departementene vektlegger en offensiv og målrettet kommunikasjonsvirksomhet i samsvar med den statlige kommunikasjonspolitikken. Mattilsynet skal gjennomføre løpende systematisk formidling av aktiviteter innenfor regelverksutvikling og tilsyn, inkludert effekter av disse aktivitetene. Mattilsynet skal også aktivt formidle faglige vurderinger av tilstand, og begrunnelser for valg av strategier og aktiviteter.

Ved siden av aktiv informasjonsformidling skal Mattilsynet legge til rette for effektiv kommunikasjon med omverden, både i regelverksutviklingen og tilsynsvirksomheten.

Kunnskapsstøtte

Mattilsynet skal bidra til effektiv og samfunnsnyttig bruk av kunnskapsinstitusjonene på matområdet og Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM).

Det er lagt til grunn at all kunnskapsstøtte, referansefunksjoner og faglig beredskap fra NIBIO, Folkehelseinstituttet, Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet skal gis med grunnlag i tildelingene fra de ansvarlige departementene.

Mattilsynet bør så langt det er hensiktsmessig inngå nærmere avtaler/kontrakter om den støtten som skal ytes innenfor rammene av tildelingene fra departementene.

Mattilsynet skal i samarbeid med VKM og kunnskapsinstitusjonene på matområdet utvikle effektive rutiner for utveksling og bruk av analysedata og annen informasjon som kan skape bakgrunn for gode faglige risikovurderinger, nasjonalt og internasjonalt.

3. Andre vesentlige forhold

3.1 Effektiv ressursbruk

Stortinget har vedtatt landbruks- og matpolitiske mål, der en effektiv landbruks- og matforvaltning er ett av målene. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at

Mattilsynet benytter tildelte midler på en kostnadseffektiv måte. Mattilsynet skal i årsrapporten for 2019 redegjøre for hvordan virksomheten har arbeidet for å gjøre ressursbruken og den interne driften mer effektiv og bidratt til å oppfylle målet om en effektiv landbruks- og matforvaltning. Omtalen inkluderes i årsrapportens del IV. *Styring og kontroll*.

3.2 Etablering av responsmiljø for kritiske IKT-hendelser i landbruks- og matsektoren

Departementene har et overordnet ansvar for forebyggende IKT-sikkerhet og håndtering av IKT-sikkerhetshendelser i egen sektor. Departementene skal bl.a. påse at det er etablert sektorvise responsmiljøer for håndtering av kritiske IKT-hendelser i tråd med rammeverket² fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). I denne sammenhengen avgrenser vi pt. "sektoren" til å omfatte LMDs underliggende virksomheter (Landbruksdirektoratet, Mattilsynet, NIBIO og VI).

En "landbruks- og matCERT" skal etableres og forvaltes i Landbruksdirektoratet. Mattilsynet, Veterinærinstituttet og NIBIO skal være tilknyttet CERT-miljøet.

Landbruksdirektoratet skal lede arbeidet med å etablere en landbruks- og matCERT, og kan i samråd med de øvrige virksomhetene selv dimensjonere omfanget av CERT-miljøet så lenge det oppfyller minimumskravene som er satt i ovennevnte rammeverk.

Departementet forventer at kostnadene for å etablere og forvalte et sektorvis responsmiljø ikke blir mer omfattende enn at det kan dekkes innenfor virksomhetenes eksisterende budsjettammer. Virksomhetene foretar en hensiktsmessig fordeling av kostnadene.

En første versjon av en landbruks- og matCERT skal være etablert i Landbruksdirektoratet, og de øvrige virksomhetene skal være tilknyttet CERT-miljøet i løpet av 1. kvartal 2019.

3.3 Regjeringens felleføringer for 2019

Inkluderingsdugnaden

Mattilsynet skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

Mattilsynet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Har virksomheten hatt over 5 nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en rapporteres i årsrapporten. I årsrapportens del IV skal Mattilsynet vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lykkes med å nå målene for dugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester, et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet

² Se <https://nsm.stat.no/publikasjoner/rad-og-anbefalinger/rammeverk-hendelseshandtering/>

med å fremme et seriøst arbeidsliv. Mattilsynet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at leverandører følger lover og regler. Mattilsynet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet jf. Rundskriv H-8/17.

4. Budsjettvedtak

4.1 Utgifter

Følgende beløp stilles til disposisjon for Mattilsynet i 2019:

Kap.	Post	Benevning	Sum post (tusen)	Sum kap. (tusen)
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning		(uten beløp)
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	(uten beløp)	
702		Beredskap		200
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	200	
1115		Mattilsynet		1 365 446
	01	Driftsutgifter ³	1 347 848	
	22	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	13 398	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200	
Sum				1 365 646

Det tas forbehold om endringer i tildelingen som følge av eventuelle endringer i budsjettet for 2019.

4.2 Inntekter

Følgende beløp stilles til disposisjon for Mattilsynet i 2019:

Kap.	Post	Benevning	Sum post (tusen)	Sum kap. (tusen)

³ Stortinget har vedtatt en totalbevilgning på post 01 på 1 349 848 000 kroner. LMD har holdt tilbake 2,0 mill. kroner til dekning av utgifter til nasjonal ekspertise i internasjonale organer.

4115		Mattilsynet		204 578
	01	Gebyrer	198 704	
	02	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	5 874	
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		65 000
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000	
Sum				269 578

Det tas forbehold om endringer i tildelingen som følge av eventuelle endringer i budsjettet for 2019.

5. Nærmere omtale av tildeling for 2019

5.1 Utgiftsposter

Tildeling under kap. 1115 post 01 driftsutgifter

Mattilsynet skal dekke driftsutgifter for Veterinærmedisinsk rettsråd og Rådet for dyreetikk (unntatt sekretærutgifter) samt for nasjonal komité for bruk av dyr i forsøk.

Mattilsynet skal dekke utgiftene ved norsk medlemskap i relevante internasjonale organisasjoner.

LMD vil komme tilbake til virkning av vårens lønnsoppgjør i løpet av høsten 2019.

Tildeling under kap. 1115 post 22

Bevilgningen skal dekke Mattilsynets utgifter til reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser.

Tildeling under kap. 1115 post 71 Tilskudd til erstatninger

Bevilgningen skal dekke statens betalingsforpliktelser overfor dem som har ytt nødhjelp etter dyrevelferdsloven § 4, samt kostnader for tiltak som settes i verk av Mattilsynet i medhold av matloven, dyrehelsepersonelloven og dyrevelferdsloven i de tilfellene kostnadene ikke kan drives inn fra eier/ansvarlig. Posten er en overslagsbevilgning.

5.2 Inntektsposter

Tildelingen under kap. 4115 post 01 Gebyrer m.m.

Det er ved budsjettering lagt til grunn at alle gebyrsatser lønns- og prisjusteres. Mattilsynet skal sikre at det blir innkrevd gebyr for alle gebyrpliktige oppgaver. Mattilsynet skal i

årsrapporten redegjøre for sammenhengen mellom inntekter fra gebyrene og utgifter ved å utføre de gebyrpliktige oppgavene. Når det gjelder utgiftene, skal det oppgis tall både for totale utgifter og for de direkte utgiftene ved å utføre de gebyrpliktige oppgavene.

Mattilsynet skal utarbeide en prognose for gebyrinntektene for 2019 som en del av innspill til RNB for 2019

Tildelingen under kap. 4115 post 02 Driftsinntekter og refusjoner mv.

I tillegg til driftsinntekter fra oppgaver som Mattilsynet utfører for annen forvaltning samt diverse refusjoner, kan visse inntekter fra gebyrer for særskilte ytelser som Mattilsynet av hensyn til næringsutøverne utfører utenfor ordinær arbeidstid, føres på posten, jf. Prop. 1 S (2018-2019) Landbruks- og matdepartementet.

Tildelingen under kap. 5550 post 70 Miljøavgift på plantevernmidler

Det vises til Prop. 1 S (2018-2019) Finansdepartementet og Innst 3 S (2018 – 2019) når det gjelder budsjetterte inntekter for miljøavgift på plantevernmidler.

5.3 Særskilte belastningsfullmakter fra Helse- og omsorgsdepartementet

Mattilsynet gis fullmakt til å belaste kap. 702 post 21 Beredskap med inntil 0,2 mill. kroner til beredskapsplanlegging og øvelser knyttet til oppfølging av lov om helsemessig og sosial beredskap, jf. Prop. 1 S (2018-2019) Helse- og omsorgsdepartementet, med krav om resultatrapportering i årsrapporten.

5.4 Erstatninger

Mattilsynet gis fullmakt fra LMD til å belaste kap. 471 post 71 for erstatninger som er omfattet av rundskriv G-01/2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Vi presiserer at Mattilsynet er ansvarlig for at vilkårene for å utgiftsføre erstatningsutbetalinger på kap. 471 post 71 er oppfylte i henhold til rundskrivets bestemmelser, og at Justis- og beredskapsdepartementet varsles i henhold til rundskrivets punkt 4. LMD ber om å bli varslet om erstatningsutbetalinger som overstiger 250 000 kroner. Eventuelle utbetalinger bør også kort omtales i Mattilsynets årsrapport.

6. Fullmakter for budsjettåret 2019

Rundskriv R-110 fra Finansdepartementet angir fullmakter til avvik fra bevilgningsreglementets hovedprinsipper, som Landbruks- og matdepartementet har anledning til å delegerer videre til underliggende virksomheter. Årlige fullmakter til avvik fra bevilgningsreglementet hovedprinsipper gis under pkt. 6.2. Dersom Mattilsynet har behov for ytterligere fullmakter som fremkommer av R-110, ber vi om at dette tas opp med departementet. For personalfullmakter vises det til punkt 3.5 om personalforvaltning i virksomhetsinstruksen.

6.1 Budsjettfullmakter

Stortinget har vedtatt følgende budsjettfullmakter som angår Mattilsynet:

Merinntektsfullmakter

Overskride bevilgningen under	Mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1115 post 01	Kap. 4115 post 02

6.2 Fullmakter etter bevilgningsreglementet

Mattilsynet gis fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i R-110 punkt 2.3 er oppfylt. Følgende forhold skal legges frem for departementet før avtaleinngåelse: avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret, avtaler av potensielt strategisk betydning, nye husleieavtaler av større omfang eller vesentlige endringer av en løpende husleieavtale av større omfang. For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler.

7. Rapportering

Kravene til årsrapport fremkommer av virksomhetsinstruksen. Mattilsynet skal sende årsrapporten for 2019 til LMD innen 15. mars 2020. Årsrapport sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

7.1 Årets aktiviteter og resultater

Kravene under punkt 2 *Mål og hovedprioriteringer* rapporteres hovedsakelig under del III – *Årets aktiviteter og resultater* i årsrapporten.

For å kunne følge utviklingen over tid, skal rapporteringen på effekt- og produksjonsindikatorer så langt som mulig også omfatte resultater de to foregående år.

Rapportering på effektmål

Effektmål	Indikatorer
Trygg mat og trygt drikkevann	• Antall og andel prøver hvor det er påvist salmonella og hvor det er påvist overskridelser av grenseverdier for uønskede stoffer• Antall og andel undersøkte prøver med ulovlig innhold av fremmedstoffer (som f.eks. plantevernmidlerrester, dioksiner, PCB og legemiddelrester)• Antall RASSF-meldinger for allergener som berører Norge.• Antall registrerte sykdomstilfeller etter smitte av Salmonella, Campylobacter, Yersinia, Shigella, Listeria, EHEC (MSIS)

	• Antall sendte meldinger om påvist helsefare i matvarer og fôr i det norske markedet (RASFF) • Andel personer i Norge tilknyttet vannforsyningsystem med tilfredsstillende analyseresultater for drikkevannskvaliteten (E. coli, farge, turbiditet og pH)
God helse hos planter, fisk og landdyr	• Antall utbrudd og påvisning av alvorlige smittsomme sykdommer hos domestiserte og viltlevende landdyr og fisk • Antall utbrudd og påvisning av skadegjørere på EPPOs A2-liste
God dyrevelferd og respekt for dyr	• Antall og andel i tap av dyr på beite • Fotputeskår slaktekylling – andel flokker som klassifiseres som A, B og C • Andel slaktegris registrert med halesår på slakteri. • Antall dyrehold med alvorlig vanskjøtsel av dyr i produksjonsdyrehold («dyretragedier»)
Helse, kvalitet og forbrukerhensyn langs hele matproduksjonskjeden	• Antall og andel vedtak med hjemmel i matinformasjonsforskriften for ferdigpakkede næringsmidler
Miljøvennlig produksjon	• Beregnet risiko ved bruk av plantevernmidler • Mengde antibiotika brukt til produksjonsdyr og sports- og familiedyr, og andel av dette som er bredspektrede antibiotika

Rapportering knyttet til Mattilsynets produksjonsindikatorer

Produksjonsprosess	Indikatorer
Utvikle regelverk	• Kommenterte dagsordener skrevet i henhold til mal og levert innen frist • EØS-notatene skrevet og videresendt til departementene innen frist • Form 1 sendt departementene innen 2 uker etter EØS-komitemøtene
Kommunisere og veilede	• Matportalen - antall besøk per år • Mattilsynet.no - antall besøk per år

Føre tilsyn	• Tilsynsproduksjon - antall tilsyn ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse • Produktivitet - antall tilsyn per ukeverk på tilsynstype inspeksjon innen fagområdene detalj, servering, transport, næringsmidler • Regelverksetterlevelse - andel av virksomhetene det er ført tilsyn med hvor avvik er påvist ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse • Enhetlig faglig skjønn - variasjon mellom regionene i andel av virksomhetene med påvist avvik ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse • Virkemiddelbruk - andel virksomheter det er ført tilsyn med hvor vedtak er fattet ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse • Enhetlig virkemiddelbruk - variasjon mellom regionene i andel av virksomhetene med påvist avvik hvor det er fattet vedtak ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse • Beredskap – antall/type gjennomførte øvelser • Antall gjennomførte risiko- og sårbarhetsanalyser, med en kort beskrivelse av området analysene dekker
Støtte og styre	• Effektiv drift - andel årsverk til støtte- og styreaktiviteter • HMS - prosent sykefravær • IKT - oppetid for MATS skjematenester

Informasjonen knyttet til indikatorer som ble tatt ut fra og med 2015, skal på egnet måte være tilgjengelig for departementene.

7.2 Styring og kontroll

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i del IV – Styring og kontroll i virksomheten i årsrapporten.

Effektiv ressursbruk

Det ønskes i årsrapporten en kort omtale av tiltak virksomheten har iverksatt i 2019 for å effektivisere driften av virksomheten, jf. punkt 3.1.

Regjeringens fellesføringer

Mattilsynet skal rapportere på regjeringens fellesføringer i årsrapporten jf. punkt 3.3.

7.3 Vurdering av framtidsutsikter

Fornye, forenkle, forbedre

Det ønskes i årsrapporten en kort omtale av gjennomførte tiltak i 2019 og spesielt planer fremover for å fornye, forenkle og forbedre tjenestene til virksomheten. Dette omhandler i første rekke planer og gjennomførte tiltak som retter seg mot eksterne brukerne av virksomhetens tjenester. Omtalen inkluderes i årsrapportens del V. *Vurdering av framtidsutsikter*.

7.4 Regnskapsrapportering

Mattilsynet skal i del VI – Årsregnskap i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til virksomhetsinstruksen og retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115).

Delårsrapportering

Mattilsynet skal rapportere regnskapstall per andre tertial 2019 innen 20. september 2019. Regnskapsrapporteringen skal fordeles på kapittel- og postnivå. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapitler. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

8. Styringskalender

Departementene legger vekt på å videreføre og videreutvikle styringsdialogen mellom Mattilsynet og departementene, bl.a. gjennom styringsmøter.

Frist	Oppgave	Ansvar
Jan./feb. 2019	Årsavslutning for 2018, jf. eget brev fra LMD	Mattilsynet
1.3.2019	Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2019	Mattilsynet
15.3.2019	Årsrapport 2018	Mattilsynet
26.04.2019	Styringsmøte	LMD
15.5.2019	Mattilsynets budsjettforslag for 2020	Mattilsynet
1.6.2019	Rapport pr. 1. tertial 2019	Mattilsynet

12.6.2019	Styringsmøte	LMD
25.09.2019	Innspill til nysalderingen 2019	Mattilsynet
1.10.2019	Rapport pr. 2. tertial 2019	Mattilsynet
1.11.2019	Innspill til IKT-satsinger 2021	Mattilsynet
20.11.2019	Styringsmøte	LMD
1.12.2019	Innspill til store satsinger 2021 og en beskrivelse av konsekvenser av en eventuell budsjettreduksjon i tildelingen på 2 %.	Mattilsynet
Januar-februar 2020	Rapportering til statsregnskapet 2019	Mattilsynet
15.03.2020	Årsrapport 2019	Mattilsynet

Med hilsen

Gunnar Hagen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Dag Halvorsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Helse- og omsorgsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen